

[Morten Lange.]

angår selve lovteksten. Jeg vil henstille, at vi i hvert fald ser på hele sagen i udvalget, for jeg ved, at Rask-Ørsted Fondets status aldeles ikke svarer til det navn, fondet har.

Arne Bertelsen: De uafhængige kan ganske tiltræde den højtærede undervisningsministers forslag om finanslovbevillingen til Rask-Ørsted Fondet. Undervisningsministerens bemærkninger til lovforslaget motiverer klart forhøjelsen af det årlige rådighedsbeløb fra 500 000 kr. til 750 000 kr., en forhøjelse, som er ønsket af Rask-Ørsted Fondets egen bestyrelse. Vi kan også tiltræde ønsket om yderligere en repræsentant for Århus universitet, således at det nu vil få 5 medlemmer i bestyrelsen. Vi kan uden videre tiltræde disse ændringer.

Jeg er enig med det ærede medlem fru Else-Merete Ross i, at der er tale om et lille beløb, og jeg er enig med det ærede medlem hr. Morten Lange i, at det kunne være ønskeligt, at der efterhånden foretages yderligere forhøjelse, men jeg ser ikke helt så sort på Rask-Ørsted Fondet, som den foregående taler gjorde. Jeg er tillige enig med det ærede medlem fru Else-Merete Ross i, at administrationen er for stor. Det er nødvendigt, at der er en meget alsidig repræsentation i bestyrelsen, for at intet fag skal blive forbigået; men om det virkelig skulle være nødvendigt med så mange politiske medlemmer, vil også jeg sætte et spørgsmålstegn ved.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker for den velvillige modtagelse, lovforslaget har fået. Det er muligt, at der er et og andet, man kunne drøfte, f. eks. sammensætningen af bestyrelsen og måske også pengenes anvendelse. Jeg vil tro, at det har nogen værdi, at der er folketingsrepræsentanter i denne bestyrelse, så at folketinget har en mulighed for at være orienteret om, hvad pengene bliver anvendt til. Men da der nu er fremsat ønske om udvalgsbehandling, kan man jo drøfte sagen videre dér. Jeg vil blot henstille, at lovforslaget ikke bliver gennemført i denne samling; vi er jo alle sammen enige om, at der er brug for flere penge, mange mener måske endda lidt mere, end der her

er foreslået; men også det er en af de ting, som man kan tale om i udvalget.

Frode Jakobsen: Den forøgelse af rådighedsbeløbet, der er tale om, er en forøgelse med 50 pct. Det synes jeg man må kalde en klækkelig forhøjelse. Resultatet er blevet beregnet af bestyrelsen ud fra det behov, som bestyrelsen skønner der foreligger. Samtidig er det i Rask-Ørsted Fondets bestyrelse, ved jeg, blevet slået fast, at det i modsætning til i fortiden sikkert i fremtiden vil være nødvendigt med korte mellemrum at forhøje dette beløb. Man har anset det for rigtigere at fremsætte forslag om det beløb, der er brug for i år, end at bede om mere, end der er brug for. Det synspunkt er jeg helt enig i. Derfor er jeg tilbøjelig til at mene, at det foreslåede beløb vil være det rigtige nu; men da der er fremsat ønske om udvalgsbehandling, vil vi jo få lejlighed til at høre, om man dér kan fremføre en begrundelse for et øget beløb. Hvis det viser sig at være tilfældet over for den vurdering, som er foretaget af Rask-Ørsted Fondets bestyrelse, mener jeg man bør stille sig meget velvillig over for det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Frode Jakobsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Om skattelempelser til fremme af uddannelsen). [af Ninn-Hansen m. fl.]

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 731, fremsættelsen i tidenden sp. 1315).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (*Kjeld Philip*): Det fremsatte lovforslag omhandler to forhold. For det første skattefri fradrag for bidrag fra forældre til studerende børn, for det andet nedslag i skatteansættelsen for studerende. Bemærkningerne til lovforslaget fremhæver en række forhold, der skulle tale for at indføre de foreslåede regler. Disse argumenter er hentet fra betænkningen fra udvalget om de studerendes økonomiske vilkår.

Ved referatet af udvalgets argumenter har forslagsstillerne dog kun fæstnet sig ved den ene side af argumenteringen, men det er, som om de, når de er kommet til modargumenterne, er holdt op med at læse. Jeg vil derfor gerne for at afrunde billedet supplere med nogle bemærkninger om, hvad udvalget i øvrigt har haft at bemærke til forslaget.

Jeg vil gerne begynde med nogle bemærkninger til den foreslåede regel om skattefradrag for bidrag til de studerende børn. Udvalget har her bl. a. gjort opmærksom på, at en sådan fradragsret ligesom andre fradrag, der indrømmes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, vil have den virkning, at den opnåede skattebesparelse bliver størst for de større indkomster. Fradraget vil betyde, at der gives statsstøtte i form af skattelettelse til forældre, hvis indkomstforhold ellers ville afskære deres studerende børn fra støtte i form af legater og lån.

Så vidt jeg kan se, er reglen udformet således, at støtte i form af forældrefradrag vil blive indrømmet ganske automatisk, når den studerende blot forbereder sig til en afsluttende eksamen på behørig måde. Derimod er det ikke som ved tildelingen af legater og lån gjort til en betingelse, at den studerende har vist sig dygtig, og egnet til det pågældende studium.

Det kan næppe betvivles, at navnlig for de studerende ved vore to universiteter, hvor i mange tilfælde en effektiv kontrol med studierne intensitet ikke forekommer, vil en regel som den anførte kunne medføre store muligheder for uretmæssige fradrag.

Det må i det hele taget forekomme noget ejendommeligt, at vi, efter at vi nu i snart 20 år har diskuteret børnefradrag og børnetilskud og omsider er kommet bort fra

børnefradragene, nu skulle indføre dem på ny.

Vedrørende forslaget til nedslag i den skattepligtige indkomst for studerende med indkomster under 7 000 kr. har udvalget givet udtryk for, at en sådan bestemmelse i nogle tilfælde vil kunne tilskynde studerende til at påtage sig erhvervsarbejde eller forøge deres erhvervsarbejde. En sådan udvikling finder udvalget ikke ønskelig.

Af de undersøgelser, udvalget har foretaget, fremgår det, at nedslagsreglen vil have betydning for knap $\frac{1}{3}$ af de ugifte studerende. Af gifte studerende vil kun omkring 10 pct. få gavn af reglen. De skatte- nedstøttelser, der kan blive tale om, vil i øvrigt være relativt små, og de vil netop komme til at gavne de grupper af studerende, som påtager sig et efter udvalgets opfattelse uønsket stort erhvervsarbejde. Det kan næppe være rimeligt, at man ligefrem opmuntrer hertil.

Der er i øvrigt en nøje sammenhæng mellem lovforslagets to regler. Det beløb på indtil 3 000 kr., som forældrene trækker fra, skal medregnes i den studerendes skattepligtige indkomst. Hvis denne er under 7 000 kr., skal den studerende have et nedslag på indtil 2 000 kr. Det er således forslagsstillerne hensigt at forøge skatte- lovgivningens i forvejen betydelige antal fradrag med hele to nye, og dertil kommer, at bestemmelserne om, hvornår børn under 18 år skal skatteansættes selvstændigt, bliver mere udviklede end hidtil.

Just noget forenklingsforslag kan man ikke påstå at forslagsstillerne er nået frem til.

I det hele taget forekommer det mig, at man bør se det foreliggende forslag i sammenhæng med forslaget om øget støtte til de studerende ved legater og lån. Navnlig må det nærmere undersøges, hvorledes de to former for støtte taget under ét vil virke for familier på forskellige indtægtstrin.

Jeg behøver ikke at tilføje, at regeringen er indstillet på at gå meget langt for at sikre, at alle dertil egnede uden hensyn til økonomiske forhold kan få en uddannelse.

Forslaget om ungdommens uddannelsesfond er jo det bedste bevis herfor. Vi er meget vel klar over, at der også for bedrestillede kan være økonomiske problemer

[Finansministeren.]

knyttet til, at et eller flere børn studerer. Vi er derfor villige til at overveje det her fremsatte forslag, selv om vi er tilbøjelige til at mene, at andre veje er mere hensigtsmæssige for at nå målet.

Jeg tror, det vil være nyttigt, hvis det folketingsudvalg, som skal behandle lovforslaget, enten bliver det samme som det, der behandler lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond, eller at det søger nøje kontakt med det pågældende udvalg. Jeg har det indtryk, at man da formentlig vil komme til det resultat, at den vej, som den højtærede undervisningsminister har foreslået ved sit forslag om ungdommens uddannelsesfond, er den mest hensigtsmæssige at gå.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ninn-Hansen): Jeg skal kun fremsætte enkelte bemærkninger til det svar, den højtærede finansminister har givet på det af venstre og det konservative folkeparti fremsatte lovforslag. Jeg vil gerne navnlig hæfte mig ved den højtærede finansministers afsluttende bemærkninger, der gik ud på, at ministeren mente, man burde se på dette lovforslag i sammenhæng med det af undervisningsministeren fremsatte lovforslag om en udvidelse af ungdommens uddannelsesfond. Heri er vi ganske enige, og jeg vil også gøre opmærksom på, hvad formodentlig den højtærede finansminister har bemærket efter min fremsættelsestale: at vi har peget på, at vi ønsker en helhedsløsning; vi ønsker såvel en udvidelse af den nuværende legat- og lånemasse som gennemførelse af det foreliggende lovforslag, der går ud på, at man også støtter dem, der yder noget selv.

Det er måske et temperamentsspørgsmål. Jeg havde indtryk af, at den højtærede undervisningsminister i forbindelse med debatten om ungdommens uddannelsesfond omtalte vort forslag med lidt større velvilje, end den højtærede finansminister gjorde i dag. Jeg synes, tonen var lidt anderledes; jeg var i hvert fald ikke i tvivl om, at den højtærede undervisningsminister ønsker en samlet ordning af denne sag, således som vi har lagt op til, og jeg håber, at finansministerens sidste bemærkning om, at man gerne skulle arbejde med de to lovforslag i et fælles udvalg, i det udvalg, der er nedsat

til at behandle lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond, betyder, at den højtærede finansminister ønsker at medvirke til den fælles løsning, vi har lagt op til.

Den højtærede finansminister hæftede sig ved enkeltheder i lovforslaget og henviste til den betænkning, der er afgivet vedrørende de studerendes økonomiske vilkår. Ministeren sagde i den forbindelse, at forslagsstillerne ikke havde citeret alt, hvad der står i den pågældende betænkning, og ikke havde citeret den diskussion, der havde været om skatteforslagene. Det er rigtigt; vi har ment, at det var en naturlig baggrund for vort forslag at angive de synspunkter, der er fremsat i betænkningen som baggrund for de konkrete forslag, der er stillet i betænkningen, og som vi har fulgt med de enkelte afvigelser, som den højtærede minister ikke kom ind på. Men da den højtærede minister nævnte den fordel, han mente det kunne være for de største indkomster, vil jeg gerne have lov til at citere, hvad der står i den gule betænkning på side 37 — jeg anmoder den højtærede formand om tilfaldelse til at citere —:

„Det er dog heroverfor inden for udvalget gjort gældende, at skattesystemets udformning nødvendigvis må resultere i, at en fradragsret giver en større skattelettelse for de skatteydere, der betaler mere i skat af den øverste del af deres indkomst, end for skatteydere med lavere indkomster, og at denne virkning af en fradragsret tillige er rimelig, idet man kun i kraft heraf, på et hvilket som helst indkomstniveau, vil kunne skabe mere lige vilkår for forældre med studerende børn i forhold til forældre uden studerende børn.“

Det er det sidste, der er afgørende. Det afgørende er, at man stiller en familie, som ofrer noget på børnenes uddannelse, lige med en anden familie, som ikke gør det, ved at foretage denne, lad os kalde det deling af indtægterne, som vi tilstræber med dette lovforslag, der går ud på, at man lægger skatten af et beløb på op til 3 000 kr., som anvendes til studier, over på modtageren, den unge studerende, og fritager forældrene for denne skat. Denne deling synes vi er retfærdig, og vi synes, at det er retfærdigt, at de to familier på denne måde stilles lige. Jeg kan derfor kun frem-

[Ninn-Hansøn.]

hæve det rigtige i, at man i den gule betænkning tilbageviser den argumentation, der var fremsat mod et forslag af denne art, og som den højtærede finansminister i nogen grad her gentog. Delingen af indtægten, hvorved man skattemæssigt belaster den, der anvender beløbet — det unge menneske under uddannelse — anser vi for det rigtige og retfærdige i denne sag.

Jeg mener derfor heller ikke, at der kan være nogen som helst grund til at komme ind på en diskussion vedrørende udviklingen med hensyn til fradrag og tilskud o. lign. som følge af skattelovgivningen. Det er en konkret opgave, vi her skal løse. Den består i at søge at få forældrene til fremtidig at støtte deres børns uddannelse, og det på et tidspunkt, hvor de ikke har nogen juridiske forpligtelser over for deres børn, men alligevel støtter dem, fordi de heldigvis interesserer sig for, at deres børn får en god uddannelse. Hvis de ikke får noget som helst til gengæld gennem den lovgivning, der nu giver og i fremtiden vil give større beløb i støtte, tror jeg ikke på at man fremtidig kan få også forældrene til at yde støtte. Men da vi ønsker, at familierne på dette område kommer stærkt ind i billedet — og det håber jeg også den højtærede finansminister ønsker — har vi fremsat dette lovforslag for at nå frem til den rigtige helhedsløsning vedrørende støtten til de unge under uddannelse.

Peter Nielsen: Inden for mit parti ser vi med den største sympati på alle bestræbelser, der kan lette de studerendes kår og navnlig sikre den lige adgang til uddannelse. Vi er imidlertid noget i tvivl om, hvorvidt den her foreslåede form med deling af skatten for forældre og for erhvervsstudenter er den rette og navnlig den helt retfærdige. Som det jo også er anført i den gule betænkning, vil en sådan ordning give den største lettelse til de største indtægter. I det hele taget er man i skattelovgivningen efterhånden mest tilbøjelig til at begrænse alle arter af fradrag og i stedet for sætte den almindelige skattefri bundgrænse i vejret. Det vil give den største retfærdighed. Som det er nævnt, er vi jo også ved at erstatte børnefradragene med højere børnetilskud gået over til dette princip, og derfor

vil det nu være betænkeligt, om vi skulle gå tilbage til det gamle princip for de studerendes vedkommende. Der kan selvfølgelig være noget modstridende i, at man gennem ungdommens uddannelsesfond yder tilskud til de studerende og bagefter tager nogle af pengene hjem igen i skat, men ved ydelsen af disse tilskud opnår man alligevel en mere individuel retfærdighed.

Den forhøjede bundgrænse, som er foreslået i den nye udskrivningslov, giver jo også erhvervsstuderenterne bedre skatteforhold, men i øvrigt er skatterne vel ikke det store problem for de fleste studenter i studietiden. En erhvervsstudent må for så vidt også være ligestillet med andre, der skal leve af samme indtægtstørrelse; de eneste udgifter, han har fremfor anden ungdom, er vel hans direkte studieudgifter til bøger m. v. Om man kunne finde en form til at gøre sådanne udgifter fradragsberettigede, ved jeg ikke, men det ville vel rokke ved hele princippet om udgifter, der afholdes for at grundlægge en indtægt. Der er selvfølgelig noget ejendommeligt i, at køber en professor og en student samme lærebog, kan professoren trække udgiften fra over 2 år på sit skatteskema, men det kan studenten ikke. Vi kan måske undersøge i udvalget, om der er muligheder for en ændring på dette område uden at rokke ved princippet.

Mit parti er meget betænkelig rent principielt ved de i øvrigt foreslåede lettelser. Den lige adgang til højere uddannelse er ikke alene hæmmet af forskelligheder i forældrenes indkomster og muligheder for at støtte, men også af geografiske forhold; forældre i København og Århus har i dag bedre muligheder for at hjælpe deres børn til at studere, idet barnet i studietiden kan bo hjemme. Derfor må spørgsmålet om spredningen af vore højere læreanstalter ud over landet også ses i relation til den lige adgang til at studere.

For selve den her foreslåede form for støtte er der altså ikke stærk sympati inden for mit parti, idet det vil gavne de store indtægter mest, og det kan jo rejse spørgsmålet, om f. eks. et hjem, hvor man har en indtægt på 12 000 kr. og et par børn i almindelig håndværkerlære, ikke er spændt hårdere for end et hjem, hvor man f. eks. har 100 000 kr. i indtægt og ét studerende

[Peter Nielsen.]

barn, men her er det efter lovforslaget det sidste, der får lettelsen.

Foged: Jeg bemærkede den højtærede finansministers velvillige indstilling og håber, den vil holde også gennem det udvalgsarbejde, som jo nu må komme. De kritiske bemærkninger, der er gjort, er for mig at se nærmest fremsat, fordi man har en lidt dårlig samvittighed over, at lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond ikke er gjort helt færdigt. For det er jo sagen, at man ligesom er stoppet op på halvvejen, man er gået til tilskudsordninger, man er gået til låneordninger, men man har glemt de personer, som kunne gennemføre uddannelsen uden nogen som helst ordning.

Jeg kan for øvrigt ikke forstå, at det ikke skulle være i regeringens ånd, at det foreliggende forslag blev gennemført. Regeringen og dens tilsluttede partier må dog være interesseret i, at så få unge som muligt belaster ungdommens uddannelsesfond, for jo færre der melder sig, des bedre strækker midlerne til. Det lovforslag, som venstre og de konservative her har fremsat, er netop et forsøg på at skabe mulighed for, at de penge, ungdommens uddannelsesfond er i besiddelse af, kan anvendes til dem, som vitterlig har brug derfor. Vi finder det rimeligt, at de forældre, som har så rigelige indtægter, at de, omend med afsavn, kan lade deres børn studere, på den måde får lov til at gøre deres indsats, foretage deres egen investering i ungdommen, deres egen investering i uddannelse, hvad hele samfundet må være interesseret i. Jeg mener, at vort forslag er en løftestang til at opnå det, man kalder lige muligheder for alle på dette område.

Såvel den højtærede finansminister som det ærede medlem hr. Peter Nielsen benyttede det modargument, at skattelettelsen ifølge forslaget var større for de større indkomster end for de mindre. Ja, det er uundgåeligt, så længe man opretholder en progressiv skala; men den højtærede finans-

minister har jo fremsat forslag til ny udskrivningslov, hvor den progressive skala begynder forholdsvis højt, nemlig ved 18 000 kr.s skattepligtig indkomst. Vi fik også i fremsættelsestalen den oplysning, at 90-95 pct. af samtlige skatteydere ligger neden for den grænse, så der er altså forholdsvis få med større indkomster, for hvem lettelsen bliver større.

Man bør dog vist nok hæfte sig noget ved, at vi endnu ikke er blevet særlig læmfældige over for de større indkomster ved udskrivning af skat. Så sent som i dag har vi vedrørende kommuneskatteloven fået oplysning om, hvordan beskatningsforholdet bliver efter det forslag, der ligger på tingets bord. Når jeg nu tager som eksempel en skattepligtig indkomst på 16 000 kr., gør jeg det bl. a., fordi der i lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond stadig opereres med en skattepligtig indkomst på 15 000 kr. som grænse; det er ganske vist — det indrømmer man — ikke nogen obligatorisk grænse, hverken for tildeling af stipendier eller lån, men man tager dog altså forældrenes økonomi i betragtning. Det er en af de ting, der bevirker, at vi ønsker at se på problemet, for skal der være lige ret til uddannelse, bør man se bort fra forældrenes økonomi. Dertil kommer, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen gjorde opmærksom på, at mange af de studerende er ude over den alder, hvor forældrene har juridisk forpligtelse over for de unge. Til trods for, at de ikke har nogen juridisk forpligtelse — men absolut en moralsk — vil forældrene meget gerne hjælpe de unge, men der vil blive tale om en skæv behandling, hvis ikke dette lovforslag bliver kædet sammen med, hvad der formodenlig bliver vedtaget vedrørende ungdommens uddannelsesfond.

Som sagt vil jeg tage eksemplet med de 16 000 kr.s skattepligtig indkomst. Ifølge det tabelmateriale, vi har fået i dag, bliver skatteydelsen ved en indkomst på 16 000 kr. — nu skal der jo være et barn, ellers er der ingen til at studere — 4 621 kr.

[Føged.]

Med en skattepligtig indkomst på 11 200 kr. bliver skatten 2 361 kr. Altså, når indkomsten stiger ca. 5 000 kr., stiger skatten for vedkommende familie ca. 2 300 kr. Når det er tilfældet, kan man ikke just sige at skattelettelsen ifølge dette forslag er så umådelig stor. Skattestigningen, når skatteyderen kommer op over de 15 000 kr.s skattepligtig indkomst, hvor man sætter grænsen, er så stor, at det er urigtigt at tale om en urimelig lettelse for dem, der søger at klare problemerne selv.

Man fremfører også det argument mod vort forslag, at tendensen i øvrigt går i retning af at afskaffe skattefradrag. Ja, man siger, man vil forenkle, men man har da foreløbig i kommuneskatteloven foreslået, at hvor der nu er 2 fradrag, skal der være 3, og der forhandles i disse minutter i udvalget om, at der måske skal være 4 fradrag, så regeringen er egentlig ikke selv inde på forenkling her.

Konklusionen må blive, at der ikke er nogen rimelig begrundelse for modstand mod vort forslag. Jeg lagde også mærke til, at den højtærede finansminister var velvilligt stemt over for det.

Det ærede medlem hr. Peter Nielsen anvendte gang på gang udtrykket erhvervsstudent. Det er ikke meningen, det skal være erhvervsstudenter. Det er heller ikke det, vi tilsigter med vort forslag. Vi tilsigter netop, at der skal være de færrest mulige erhvervsstudenter, så studenterne i videst mulig udstrækning kan koncentrere sig om deres studier og hurtigst muligt blive færdige dermed. På den måde kan vi aflaste vore universiteter, så der bliver plads for ny studerende ungdom og de studerende hurtigt kommer ud i erhvervslivet.

Vi håber, at vi med dette forslag kan få glattet en uret ud, som tilsyneladende er sket ved loven om ungdommens uddannelsesfond, og vi håber på et frugtbart samarbejde i udvalget.

Baunsgaard: Når man skal bedømme det foreliggende lovforslag, er der to hensyn, som man nødvendigvis må stille op over for hinanden. For det første det, som forslagsstillerne har lagt ikke alene hovedvægten, men den eneste vægt på, nemlig hjælp til forældre, der har børn under uddannelse.

Men der er rigtignok også et andet hensyn at tage, nemlig hensynet til virkningerne i skattelovgivningen af vedtagelsen af et sådant forslag. Man må her tage hensyn til de bestræbelser, der i øvrigt gøres for en forenkling af vor skattelovgivning.

Jeg er ikke uenig i, at der for de grupper, der først og fremmest vil få gavn af en sådan hjælp til deres børns uddannelse, kan være et udækket behov for en sådan hjælp. Derimod synes jeg nok, der kan være grund til over for det ærede medlem hr. Ninn-Hansen at påpege, at der med dette forslag i realiteten bliver tale om nøjagtig det samme som det, man angreb lidt for stærkt, synes jeg, da vi i forrige uge havde lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond til behandling; der bliver nemlig rent faktisk tale om et direkte tilskud til disse børns uddannelse. Det slog mig derfor, da det ærede medlem i sin ordførertale i forrige uge anvendte den betegnelse, at den højtærede undervisningsminister løb en risiko for at socialisere uddannelsen med sit forslag om større direkte tilskud. Det foreliggende lovforslag vil jo i realiteten for staten betyde det samme, nemlig at staten skal af med et beløb til børn under uddannelse. Derfor må drøftelsen af disse ting, synes jeg, mere end en lidenskabelig diskussion om socialisme eller liberalisme blive en praktisk vurdering af, hvad der under hensyntagen til begge de forhold, jeg her har nævnt, vil være mest praktisk.

Hvis man skulle ønske et eksempel, kan jeg anføre et. Jeg har lige taget mig for at regne ud, at hvis en almindelig beskedne mellemindkomst skulle have et nedslag på 3 000 kr., vil det betyde, at disse 3 000 kr. bliver givet, hvad der også er rimeligt, i den øverste ende af indkomsten. Regner man nu med, at en sådan almindelig mellemindkomst beskattes med 64 pct. i den øverste ende, således som det nu er foreslået i udskrivningsloven, vil det betyde, at der under en 2-årig uddannelse, som er det minimum, det foreliggende lovforslag tager sigte på, gives forældrene en skattelettelse for statsskattens vedkommende på 1 310 kr., altså et direkte statstilskud på 1 310 kr. Bliver der tale om en 3-årig uddannelse, bliver beløbet lidt større, nemlig 1 360 kr., alt under hensyntagen til skattefradragretten.

[Bausgaard.]

Jeg har gerne villet nævne dette eksempel i et beskeden håb om, at vi kunne undgå en principdiskussion, hvori der rent faktisk ingen principper er at diskutere. Spørgsmålet er, om der er et udækket behov til stede for hjælp til forældre, som økonomisk ligger i den klasse, der først og fremmest vil få gavn af reglerne efter dette forslag. Jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at der kan være tale om et vist udækket behov her. Derfor vil jeg nok se venligt på, om man kunne finde frem til dette i et udvalg.

Hvis vi derimod ser på ønsket om en forenkling i vor skattelovgivning, må jeg nok sige, at dette lovforslag direkte vender sig mod bestræbelserne for at forenkle vor skattelovgivning. Jeg tror, at der hos alle, uanset forskellige nuancer i øvrigt i bedømmelsen af skattelovgivningens udviklingsstrin, vel efterhånden er udbredt enighed om, at vore skatteloves indviklethed først og fremmest skyldes de utallige fradrag, vi har, og man må jo ikke glemme, at fradrag, der indrømmes til én klasse, skal betales af andre og som regel betales i form af indrømmelser som fradrag til de andre grupper på områder, de finder berettiget. Dette synspunkt må absolut med ind i bedømmelsen af det foreliggende lovforslag.

Jeg kan derfor sige, at jeg har absolut sympati for virkelig at få undersøgt behovet for hjælp til uddannelse for de grupper, som først og fremmest vil få gavn af dette lovforslag; men det er nødvendigt samtidig at have det andet sigte for øje ved bedømmelsen; og skulle så andre former for hjælp vise sig bedre egnet, henstiller jeg, at man lidenskabsløst går ind i et forsøg på at vurdere disse.

Morten Lange: Det foreliggende lovforslag viser i virkeligheden den enstemighed, der hersker i det høje ting om nødvendigheden af en overordentlig bred støtte til den studerende ungdom, og vi kan takke forslagsstillerne for deres initiativ. Spørgsmålet er naturligvis blot: hvorledes yder vi denne støtte, så den mest effektivt fører frem til det mål, vi er nogenlunde enige om at sigte mod?

Der er ingen tvivl om, at man kunne forestille sig et integreret forslag, der indeholder både principperne om børnetilskud

og børnefradrag kombineret på en eller anden måde. Det er meget muligt, at man kunne nå frem til en sådan ordning, som ville vise sig at være nogenlunde dækkende. Jeg tror faktisk, det ville være den nærmeste parallel til det efter vor mening mere korrekte forslag om en legatret for de studerende, og vi tror, at dette i den sidste ende ville simplificere sagen og bringe den til en endelig løsning.

Det er ganske interessant at se, at forslagsstillerne genoptager tanken om børnetilskud, ganske vist på et stadium, hvor børnene begynder at nærme sig seniliteten. Ikke desto mindre er det dog en ejendommelig reaktion på baggrund af, at vi netop i denne samling er gået bort fra dette princip, men jeg tror, at det er sket efter moden overvejelse.

Jeg tror derfor, det er meget vigtigt, at vi prøver på at se nogenlunde lidenskabsløst på, hvorledes en ramme som den foreslåede vil virke. Den vil på to måder virke decideret uheldig. Den vil give størst støtte til den gruppe af tilskydere til studieudgifterne, som er den rigeste; sådan er nu engang den progressive skat indrettet. Man kunne naturligvis ændre det foreliggende lovforslag, således at man kappede toppen af fordelene; det er muligt, der kunne opnås forbedringer på den måde, men jeg tvivler på, at det vil vise sig særlig lykkeligt at gå den vej. Men det, der i endnu højere grad viser, hvor forslaget har sin akilleshæl, er, at man også kan få fradrag for ydet kost og logi i hjemmet. Det lyder uhyre rimeligt, når man læser det, men det er jo ganske klart, at det vel nok er den nemmeste form for tilskud for forældrene alt taget i betragtning. Dette tilskud kan ifølge sagen natur kun ydes af folk, der har deres bopæl i København, Århus og de andre byer, som indeholder eller vil komme til at indeholde de anerkendte læreanstalter. Dette viser i virkeligheden endnu en fejl i lovforslaget: endnu en gang støtter man fortrinsvis dem, som ikke har støtte mest behov, ihvorvel de så sandelig har støtte behov.

Jeg tror altså, at den grundlæggende tanke: at der bør støttes, deler vi, men mener, at det fremsatte lovforslag formodentlig ikke anviser en fremkommelig vej, og jeg vil mene, at det ville være en

[Morten Lange.]

langt mere fremkommelig vej, om vi lod ideen om børnetilskud også gælde børn på studenterniveauet, for så vidt det kunne godtgøres, at et studium gennemførtes i skikkelig tempo og omfang. Jeg tror, det er et sundere princip, der i klarhed ligger langt over det, der ligger til grund for dette lovforslag, og jeg behøver ikke at nævne, at vi undgår de overordentlig gode muligheder for omgåelse af skattelovgivningens form af mere eller mindre fiktive fradrag. Jeg tror faktisk, at de foreslåede fradrag er nogle af de mest luftige i kontrolmæssig henseende, man overhovedet kan forestille sig. Jeg går ud fra, at hvis der sniger sig skatteekspertes ind i det udvalg, der skal behandle denne sag, vil den videre behandling støde på adskillige skær.

Hvad angår spørgsmålet om skattelettelser for de aktive studerende, må jeg sige, at med de nugældende grænser er der sikkert ikke problemer af stor rækkevidde. Jeg tror ikke, det er nødvendigt med nogen omfattende lovgivning. Kravet har altid her været relativt spagfærdigt. Det er dog et spørgsmål, om man ikke langt om længe skulle finde en ordning, hvorefter studerende, der betaler skat, kunne fradrage deres studieudgifter; det ville være rimeligt. I øjeblikket er studieudgifter principielt ikke fradragsberettiget i dette land. Det er en meget lille sag, og det er let dokumenterbare udgifter. Dette spørgsmål kan man måske se på i det udvalg, der skal behandle denne sag.

I øvrigt vil jeg endnu en gang, idet jeg påskønner det initiativ, der er taget, sige, at hovedpunkterne i lovforslaget næppe vil vise sig særlig anvendelige i praksis til at nå det mål, vi skal, nemlig at give den mest effektive og mest rationelt tilrettede støtte til den ungdom, der ønsker højere uddannelse, og naturligvis først og fremmest til dem, der især trænger til den.

Arne Bertelsen: Der er i disse år en naturlig trang til at støtte de unges bestræbelser på at dygtiggøre sig. Det gælder ikke alene den studerende ungdom, men også den ungdom, som ikke studerer, men gennemgår en faglig-praktisk uddannelse for senere at gå ind i erhvervslivet. Fra alle sider er der ønske om at støtte og hjælpe

ungdommen heri, og enigheden hører først op, når formen for og størrelsen af hjælpen skal udformes i praksis. Her gælder det om at udforme en lovgivning til hjælp for de unge, så at den stiller alle unge lige for loven.

Det af venstre og de konservative fremsatte lovforslag om ændringer i ligningsloven bygger på to principper: dels en lempelse i beskatningen af forældre, når de yder støtte til børnenes uddannelse, dels en lempeligere beskatning af unge, der er under uddannelse. Det sidste kan de uafhængige tiltræde, men ikke det første. Årsagerne hertil er, at støtten tilfalder forældrene i stedet for de studerende, og vi finder det tillige upraktisk — som også nævnt af den radikale ordfører, det ærede medlem hr. Baunsgaard — at indføre yderligere fradrag i den i forvejen overordentlig indviklede ligningslov, som man ønsker at simplificere.

Ifølge lovforslaget bliver det til en effektiv støtte for forældrene, særlig forældre med store indtægter og derfor med høj skatteprocent. Denne ordning kan højst give forældrene en vinding på 1 500 kr. årlig. Forudsættes det, at den studerende får de 1 500 kr. — hvad man ikke har nogen garanti for — er dette beløb langt fra tilstrækkeligt og må alligevel suppleres med legater eller lån og yderligere hjælp fra forældrene eller erhvervsarbejde. Det foreslåede kan efter vor mening vanskeligt opfattes som en hjælp til de studerende, men må nærmest opfattes som et forsøg på at give de i forvejen tungest beskattede familieforsørgere en mindre skattelettelse. De uafhængige har intet imod et sådant forsøg, tværtimod, når blot det ikke kaldes studenterhjælp. For øvrigt er der vel ingen, som tror, at de 10 pct. fredløse, som nu er tilbage, efter at proportionalskatten skal omfatte 90 pct., kommer med under denne ordning, og så bliver det af venstre og de konservative foreslåede kun en omsvøbsordning; der bliver kun tale om en anden postering med større administration.

Den frie adgang til studenterlån, som de uafhængige har foreslået, er efter vor mening en mere rationel løsning, som mit parti stadig vil foretrække og anbefale.

Selv om jeg med nogle slutbemærkninger kommer til at berøre noget, som ikke direkte er under debat i dag — også den

[Arne Bertelsen.]

radikale ordfører talte lidt om socialisme og liberalisme — mener jeg det berettiget, fordi det i fremtiden får afgørende betydning for de unges indstilling til vort samfund. Hvis man tilstræber et skel mellem 80-90 pct. på den ene side, såkaldt ubemidlede i sygekasser, sygeforsikringslov og ligningslov, inkluderende 90 pct. proportionalbeskattede, mod kun 10 pct. progressivt beskattede på den anden side, skabes der et skel mellem det, man i andre lande endnu tør kalde eliten, og den øvrige befolkning. Ordet „elite“ er i Danmark et uartigt ord, skønt man både i øst og vest for længst har erkendt elitens betydning for hele samfundet, det være sig blandt arbejdere, arbejdsledere eller akademisk uddannede. Rusland støtter og opmuntrer eliten inden for alle fag, som det også er tilfældet i vest. Jeg vil benytte lejligheden til at advare imod tendensen til at søge efter et intellektuelt, socialt og geografisk gennemsnit — således som det er kommet frem bl. a. i talen om adgangen til gymnasiet og realskolerne — altså efter den hellige og ukrænkelige middelmådighed. Det må dog være de dygtigste, man skal finde. Tror man, at de dygtigste blandt vore unge vil blive i et land, hvor de ved at den fiittige og dygtige vil blive stækket? Jeg har tilstrækkeligt kendskab til de unge til at vide, at et meget stort antal af dem allerede nærer ønske om at ryste støvet af deres fødder, når de får kræfter dertil.

Finansministeren (Kjeld Philip): Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen syntes at kunne bemærke en forskellig tone hos undervisningsministeren og hos mig; det kan jeg egentlig ikke helt forstå, for sagen er jo den, at langt den største del af mit indlæg bestod i, at jeg refererede den betænkning, som jo også det ærede medlem hr. Ninn-Hansen har benyttet i ret stort omfang, da det ærede medlem var med til at formulere motiverne til lovforslaget. Det er muligt, at tonen alligevel har været lidt forskellig, men det hænger nok mere sammen med noget andet, nemlig det, at det ærede medlem her foreslår 2 nye skattefradrag; og det er måske undskyldeligt, at en finansminister, der netop har set det som en af sine opgaver at søge at komme

frem til en enklere skattelovgivning, reagerer lidt imod et forslag, der vil betyde en yderligere udbygning af det indviklede i dansk skattelovgivning. Så meget må være givet, at dette i alt fald ikke gør dansk skattelovgivning enklere. Man bør vel også sige, at det ærede medlem hr. Morten Lange har ret, når han hævder, at de foreslåede fradrag vil høre til de mest luftige med hensyn til kontrol.

Jeg vil i øvrigt gerne sige til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, at jeg tror ikke, det er rigtigt at tale om, at der i denne betænkning foreligger konkrete forslag i den forstand, at udvalget er gået ind for bestemte forslag. Det skinner netop igennem hele denne betænkning, at man har overvejet for og imod, men at der ikke er taget stilling, og vi har ikke lov til at regne med, at de, der har været medlemmer af dette udvalg, alle er gået ind for samtlige forslag, der er nævnt i udvalgets betænkning; jeg tror endda, vi med sikkerhed kan regne med, at dette ikke er tilfældet.

Det ærede medlem hr. Foged kom med en bemærkning om, at det var, som om regeringen var stoppet op på halvvejen med ordningen gennem ungdommens uddannelsesfond. Nu kan man jo altid diskutere, hvad der er halvvejs, og hvordan vi skal måle vejens længde; men jeg vil dog sige, at hvis det drejer sig om, hvor mange penge der skal ofres, er det sådan, at det beløb, der er ofret eller skal ofres eller ydes — jeg bryder mig ikke om ordet „ofre“ i denne forbindelse — til ungdommens uddannelsesfond, dog er et beløb, der nærmest er 10 gange så stort, som gennemførelsen af det foreliggende forslag ville komme til at koste det offentlige.

I øvrigt skal jeg ikke komme ind på diskussionen om hele dette spørgsmål. Jeg kan dog ikke undlade at komme med den bemærkning, at jeg ikke helt forstod det ærede medlem hr. Fogeds udtalelse om, at vi nu var ved at indføre nogle nye fradrag i kommunalbeskatningen. Her drejer det sig om indførelse af en bundgrænse, og den har med hensyn til administrative virkninger, med hensyn til forenkling o. lign. helt andre virkninger end de fradrag, der kan gives i de enkelte skatteyderes indkomst, før vi når frem til skalaindkomsten.

Jeg tror, jeg kan tilsige al mulig velvilje

[Finansministeren.]

fra regeringens side til støtte til de unges uddannelse. Om det just skal foregå i den form, som de ærede forslagsstillere her har stillet forslag om, er jeg dog temmelig skeptisk over for. Jeg tror, der findes andre og mere hensigtsmæssige veje. Men jeg forstår, at der nu skal nedsættes et udvalg, og jeg kan sige, at der under udvalgsarbejdet fra regeringens side vil være al mulig velvilje med hensyn til at finde frem til den bedst mulige form for støtte til de unges uddannelse; så må vi se, hvilken form vi kan finde frem til.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ninn-Hansen): Jeg er i stand til at takke såvel den højtærede finansminister som de fleste af de ærede ordførere for megen velvilje over for det lovforslag, vi har fremsat. Der var kun én ordfører, det ærede medlem hr. Arne Bertelsen, som vendte sig direkte imod forslaget. Det ærede medlem ønskede, at man i stedet for skulle støtte de studerende ved hjælp af lån. Jeg kan herom henvise til de bemærkninger, der blev fremsat fra mit partis side ved første behandling af lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond, bemærkninger, der gik ud på, at vi gerne så en forøgelse af lånemassen, og endvidere gik ud på, at vi ønskede at fremme lånevejen derigennem, at man indførte afskrivninger på lån, en tanke, jeg har set senere er blevet optaget i en leder i dagbladet Politiken. Hvis det er en af de veje, som den højtærede finansminister mener det kunne være godt at drøfte, vil vi også gerne drøfte dette spørgsmål positivt.

Jeg vil gerne svare den højtærede finansminister og de ærede ordførere på en indvending, der er fremsat mod lovforslaget, en indvending, som der ikke er nogen grund til ikke at være opmærksom på under den debat, vi skal have om lovforslaget i folketingsudvalget; denne indvending gik ud på — det var navnlig den højtærede finansminister, som mente, han havde pligt til at gøre den gældende — at man herved fik skatteregler, der i hvert fald kunne se ud, som om de var indviklede. Nu er det jo ikke altid, forekommer det mig, at man skal afvise et lovforslag på skatteområdet, fordi det umiddelbart kan

forekomme lidt indviklet. Jeg tror dog, den højtærede finansminister vil være enig med mig i, at nogle af de regler, der har voldt et vist administrativt besvær, nogle af de fradragsregler, vi har i øjeblikket, jo på mange måder har virket fremmende på opsparingen. De nye regler, vi har fået, som jo giver både skatteyderne og administrationen et vist besvær, tror jeg har været fremmende for et godt formål. Jeg tror, det samme vil blive tilfældet, hvis dette lovforslag bliver gennemført. Her er der ganske vist ikke tale om en opsparing, men om et forbrug, et forbrug, der efter min mening er mindst lige så godt som en opsparing, nemlig beløb, som man formår familier og forældre til at anvende på deres børns uddannelse, således at uddannelsen i almindelighed fremmes. Det er jo blevet hævdet — det lå vel også i det ærede medlem hr. Peter Niensens principielle betænkkeligheder og i det ærede medlem hr. Morten Langes mere end principielle betænkkeligheder — at man også på anden måde kunne støtte behovet for en videregående, en dybtgående uddannelse. Jeg skal gentage, at det har vi ikke afvist, men jeg tror — det gjorde også det ærede medlem hr. Baunsgaard opmærksom på — at der er et væsentligt udækket behov, som man kan imødekomme ved bestemmelser af denne karakter.

Jeg skylder vist det ærede medlem hr. Morten Lange at gøre opmærksom på, at støtten eller i hvert fald fradragsmuligheden holder op, når det 28. år indtræder. Jeg forstod på det ærede medlem, at han mente, at på det tidspunkt indtræder også seniliteten. Det kan jo ikke være særlig behageligt for medlemmer af det høje ting at høre, at det netop er på dette tidspunkt, den begynder, for så har man jo forladt den grænse, hvor man bevæger sig under seniliteten.

Jeg tror, der er uhyre meget afgørende i den betragtning, som det ærede medlem hr. Foged fremkom med: at man gennem dette lovforslag får inddraget familierne og derved sparer staten for ekstra udgifter.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard, der udtalte sig venligt om tankerne i lovforslaget, var inde på, at man jo herved yder tilskud, og at andre skulle betale dette tilskud. Ja men synes det ærede medlem

[Ninn-Hansen.]

nu ikke, at det afgørende er, hvad man kan fremme herigennem? Jeg erindrer nogle taler, det ærede medlem har holdt her i tinget — taler, som jeg har været helt enig i — om pensionsforsikringer, hvor det ærede medlem vendte sig imod nedslagsreglerne. Ja, hvis man ændrer disse nedslagsregler, er det for så vidt også andre, der skal betale. Men det ærede medlem gjorde opmærksom på — og det synes jeg han har ret i — at ved at forbedre disse nedslagsregler kunne man få folk til stadig væk at tegne pensionsforsikringer, og man kunne få nye kredse til at gøre det.

Jeg synes, vi her befinder os på et ganske parallelt område. Hvis vi ikke dækker det, som det ærede medlem kalder det udækkede behov, ved gennemførelsen af sådanne skatteregler, som vi har foreslået, eller lignende skatteregler, så tror jeg simpelt hen der sker det, som det ærede medlem regnede med i forbindelse med pensionerne, at så trækker de, der har ydet noget, sig ud af det, eller i hvert fald en stor del af dem, og derved bliver det dyrere for staten og dyrere for os alle. Hvis vi derimod gennemfører regler, sådan som vi har foreslået det, er der en mulighed for, at endnu flere vil medvirke til at dække deres børns studier, og jeg håber, at det ærede medlem vil lade denne betragtning være afgørende, når han skal tage stilling.

Vi vil da gerne i de kommende udvalgsdrøftelser tage de betænkeligheder til efterretning, der har været fremført med hensyn til, at man opnåede noget, der ikke kunne betragtes som en forenkling. Ligesom den højtærede undervisningsminister har vi jo stillet nogle af de konkrete forslag, der er fremsat i den gule betænkning. Hvis det ærede medlem hr. Baunsgaard skulle frygte for, at vor skattelovgivning vil medføre større administration, og hvis det ærede medlem skulle være bekymret over en sådan udvikling, er vi dem, der sidst vil tage denne bekymring fra det ærede medlem, for der er jo visse tanker fremme om helt nye skattesystemer, hvor det ærede medlem får brug for denne bekymring. Vi vil imidlertid gerne imødekomme det ærede medlem ved at drøfte det rent saglige på dette område, drøfte, om vi kan gøre reglerne endnu bedre, end vi har foreslået det.

Peter Nielsen: Nu er det ikke, fordi vi skal tage nogen glæder på forskud, og vi kan vente med at diskutere udskrivningslovforslaget, til det kommer til første behandling; men når det ærede medlem hr. Foged siger, at formålet må være helt at overgå til den proportionale beskatning, så er det selvfølgelig en glæde, at vi nu for de 90 pct. af skatteydernes vedkommende kan overgå til den proportionale beskatning. Det er imidlertid de sidste 5 pct., der vil få den allerstørste glæde af dette lovforslag, dem med de allerstørste indtægter, så argumentationen om, at de store indtægter vil få den største fornøjelse ud af dette lovforslag, står stadig ved magt.

Når jeg har nævnt ordet erhvervsstudent flere gange, er det ikke, fordi jeg er tilhænger af begrebet, men når det er et lovforslag om skat for erhvervsstudenter, vi behandler, er man jo nødt til at bruge selve ordet. Jeg ser helst, at dette begreb bliver afskaffet, og det vil det blive gennem ungdommens uddannelsesfond.

Foged: Ja, hvis det ærede medlem hr. Peter Nielsen finder, at man er erhvervsstudent, når man modtager en indkomst fra sit hjem — sådan skal det opfattes efter dette lovforslag — synes jeg nok at begrebet erhvervsstudent er for vidt. Erhvervsstudent, finder jeg, må være en student, der forsøger i det private erhvervsliv at tjene nogle penge. De kommer naturligvis også ind under dette skatteforslag, men hvorfor skulle de ikke også have lempelser? Vi tilsigter imidlertid færrest mulige erhvervsstudenter med vort forslag.

Hvad angår de bemærkninger, det ærede medlem hr. Baunsgaard fremkom med, vil jeg bemærke, at med hensyn til de 1 310 kr. i nedslag, som det vil blive pr. år — nu har jeg ikke nogen beregninger her — så er ligevægtsskatten også beregnet i det. Jeg er tilfreds med, at det ærede medlem gjorde opmærksom på, at det var i et område, hvor skatteyderen betalte 64 pct. i skat; ja, så er vedkommende skatteyder kommet godt med, så kan samfundet dårlig være bekendt at hente ret meget mere af den indkomst. Det ville måske være rimeligt, at folk fik lov til, når de betalte uddannelsen for deres unge, da at trække det fra toppen af deres indkomst. Jeg tror, der vil

[Foged.]

være væsentlige fordele ved på denne måde at animere også folk, der har en lavere indkomst end den her omtalte, til på denne måde at tage nogle byrder på sig, som vitterligt er opsparingsfremmende.

Det ærede medlem hr. Baunsgaard sagde også, at når man på den måde gav nedslag, tog man noget fra andre. Det er kun rigtigt, hvis man skal forøge de andres skatteudskrivning for at opnå det beløb, der er tilsigtet, men det er der slet ikke tale om. Der er jo tilstrækkeligt til, at man overhovedet ikke udskriver disse beløb. Jeg skal ikke i dag komme nærmere ind på, hvor mange millioner der ekstra vil komme ind i statskassen, men den første milliard kommer vel deri. De få tusinde kroner, det her drejer sig om — den højtærede finansminister sagde det for øvrigt også — er ikke noget stort beløb. Den højtærede finansminister mente også, at selve forslaget vedrørende ungdommens uddannelsesfond omhandler et beløb, der er 10 gange større. Det er formodentlig rigtigt, og derfor synes jeg, at bestemmelserne ikke har større skattemæssige konsekvenser og altså med så meget større rimelighed bør føres igenem.

Såvel forskellige ordførere som den højtærede finansminister har gang på gang ligesom slået sig for brystet: de vil en forenkling af skattelovgivningen. Ja, det er da meget prisværdigt, men det er ikke ligefrem det, vi har set mest af i den sidste tid. Jeg kan minde den højtærede finansminister om de befodringsfradrag, han for 2 år siden gennemførte. Det var afgjort ikke nogen forenkling. Inden der var gået et år, måtte vi til at lave om på det. Jeg kan minde den højtærede finansminister om, at aktieselskabsloven var til behandling sidste sommer, og nu er den til behandling igen. Endnu inden den overhovedet er trådt i kraft, skal den ændres igen. Sådan ligger det altså med den forenkling, som der har været på nogle områder.

Der er såmænd ingen grund for regeringen til at mene, at den forenkler meget mere end oppositionen. De forslag, som vi er kommet med, er vel fradragsforslag, men vore fradragsforslag tilgodeser en ting, som vi mener er retfærdig, og det er derfor, vi ønsker at gennemføre dem.

Med hensyn til kontrollen, som man påberåber sig vil være meget vanskelig at gennemføre, kan den på dette område gennemføres i nøjagtig samme omfang, som den kan gennemføres for ungdommens uddannelsesfond, kontrollen med, at ungdommen virkelig er studerende, virkelig bruger pengene til dette formål. Det må være ens på begge områder.

Men jeg takker for den ret velvillige behandling, vort lovforslag har fået, og håber, at vi når til et positivt resultat i udvalget.

Baunsgaard: Jeg vil for at undgå enhver misforståelse sige, at mine bemærkninger om, at dette var tilskud, som skulle betales af andre, ikke skulle tages som udtryk for modvilje imod, at man satte ind med hjælp over for det udækkede behov. Det, jeg tilstræbte, var kun at gøre opmærksom på, at der her også ville blive tale om et tilskud, og at jeg på baggrund af bemærkninger under behandlingen af ungdommens uddannelsesfond nærede en vis betænkelighed ved, at ikke alle var klar over, at der her var tale om et direkte tilskud. Men nu forstår jeg, at jeg kan gå roligt med bevidstheden om, at alle nu er klar over, at det er et tilskud; så er jeg tilfreds.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til behandling i det udvalg, som er nedsat vedrørende lovforslaget om ungdommens uddannelsesfond.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Det er meddelt mig, at udvalget angående forslag til lov om udlån til statshusholdningsbrug m. m. ønsker at afgive mundtlig indstilling ved nævnte lovforslags tredje behandling.

[Formanden.]

Medlem af folketinget Rosing har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for Grønland at stille følgende spørgsmål:

„Har man i ministeriet for Grønland planer om at etablere mere stabile og hyppigere forbindelser mellem Øst- og Vestgrønland ud over de meget indskrænkede skibsforbindelser i efterårs-månederne?“

Medlem af folketinget Rosing har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for Grønland at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren redegøre for mulighederne for effektivering af grønlandske byggeordrer på fiskerkuttere i år, og agter ministeren i givet fald at søge nye værfter — eventuelt i udlandet — inddraget i byggeprogrammet, således at udbygningen af den grønlandske fiskerflåde kan fortsætte på normal måde?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 3. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af Rask-Ørsted Fondet. (Danmarks internationale videnskabelige fond).

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

3) Tredje behandling af:

Forslag til lov om statstilskud til private gymnasieskoler.

4) Tredje behandling af:

Forslag til lov om statstilskud til private studenterkursus.

5) Første behandling af:

Forslag til lov om forhøjelse af tobaksafgifter.

6) Første behandling af:

Forslag til lov om hjemneværnet.

Mødet hævet kl. 14³⁵.

39. møde.

Fredag den 3. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om udøvelse af jordmodergerning.

I skrivelse af dags dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i færdselsloven og forslag til lov om ændring i loven om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m. v.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer.